

(/)

Inventaris

[Contact \(/contact\)](/contact)

[Downloads \(/downloads\)](/downloads)

[Hergebruik \(/hergebruik\)](/hergebruik)

MENU

ERFGOEDOBJECT

Steenkoolmijn van Winterslag: Mijncité

bouwkundig element

ID: 122165   **URI:** <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/122165>

Juridische gevolgen

- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Steenkoolmijn van Winterslag: Mijnstadé (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/15116>)
Deze vaststelling is geldig sinds 01-02-2018
- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Steenkoolmijn van Winterslag: tuinwijk (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/49064>)
Deze vaststelling was geldig van 24-09-2009 tot 01-02-2018

Provincie

Limburg

Gemeente

Genk

Deelgemeente

Genk

Straat

Acacialaan, Berkenlaan, Bijenstraat, Bloemenstraat, Broeder Juulstraat, Buitenlaan, Clematitenstraat, Daliastraat, Dijkskendal, Doornstraat, Dwarsstraat, Eikenlaan, Erabelstraat, Evence Coppéeplaats, Geraniumstraat, Grensstraat, Groenstraat, Haagdoornstraat, Hortensiastraat, Hovenierslaan, Iepenstraat, Kerkstraat, Kortestraat, Krokusstraat, Kruisstraat, Leliestraat, Lindenstraat, Margarethalaan, Myosotisstraat, Noordlaan, Oostlaan, Parochiekerkstraat, Passerelstraat, Petuniastraat, Plataanstraat, Populierenstraat, Rondpuntlaan, Sint-Eventiuslaan, Sint-Michielsstraat, Spoorwegstraat, Sportlaan, Valleistraat, Vennestraat, Vierblokkenstraat, Vijverstraat, Watertorenstraat, Wildekastanjelaan, Zandstraat

Locatie

Acacialaan 1-66, 67-85, Berkenlaan 1-32, 33-51, Bijenstraat 1-56, 57-75, Bloemenstraat 2-4, 5-24, 26-36, Broeder Juulstraat 2-22, Buitenlaan 1-100, 102-140, Clematitenstraat 1-12, Daliastraat 1-8, Dijkskendal 1-22, 23, Doornstraat 1-30, 32-38, Dwarsstraat 1-4, 5-15, Eikenlaan 1-96, 97-121, Erabelstraat 1-16, Evence Coppéeplaats 2, Geraniumstraat 1-19, Grensstraat 1-12, 14-30, Groenstraat 1-74, 75-83, Haagdoornstraat 1-7, Hortensiastraat 1-3, 4-33, 34-44, Hovenierslaan 1-49, Iepenstraat 1-22, 23, Kerkstraat 1-3, Kortestraat 1-27, Krokusstraat 1-23, Kruisstraat 1-16, Leliestraat 2-14, Lindenstraat 1-14, 15-27, Margarethalaan 1-76, 77, Myosotisstraat 1-12, 13-23, Noordlaan 1-9, 6A-B, 10-51, 53-79, 80-127, 129-133, Oostlaan 1-40, 42-58, Parochiekerkstraat 1-92, 94-100, Passerelstraat 1-12, 14-20, Petuniastraat 1-12, 14-16, Plataanstraat 1-6, 7-15, Populierenstraat 1-21, Rondpuntlaan 1-16, 17-27, Sint-Eventiuslaan 1-10, 11-17, Sint-Michielsstraat 1-11, Spoorwegstraat 1-96, 97-131, Sportlaan 1-52, 53-77, Valleistraat 1-16, 18-22, Vennestraat 172-190, Vierblokkenstraat 1-8, Vijverstraat 1-50, 52-54, Watertorenstraat 1-18, Wildekastanjelaan 13-23, Zandstraat 2-12 (Genk)

Nauwkeurigheidszone

Tot op 15m

Oppervlaktezone

1 286 191m²

Bewaringstoestand

Bewaard

Erfgoedwaarde

Aanwezig

Datering: eerste helft 20ste eeuw (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1067>),
na WO II (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1073>)

Blomme, Adrien (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/366>) (Ontwerper)

Janlet, Jules (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/3020>) (Ontwerper)

Inventarisatie sociale woningbouw (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/962>)
(thematische inventarisatie: van 01-10-2011 tot 31-08-2016)

Thema: Sociale huisvesting: een eeuw bouwen voor het volk (1889-1989)
(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/121>), Sociale huisvesting: mijn cités
(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/120>)

Beschrijving

De mijn cité van Winterslag omvat verschillende deelwijken, die in eerste instantie door Brusselaar Adrien Blomme zijn ontworpen vanaf 1912. Deze architect-stedenbouwkundige stond zowel in voor het ontwerp van het aanlegplan van de woonwijken, als voor de verschillende architecturale types die er gebouwd werden. Omwille van financiële beperkingen diende hij zijn plannen echter meermaals aan te passen en kwam de realisatie slechts gefaseerd tot stand. De weloverwogen groenaanleg van de wijk werd toevertrouwd aan landschapsarchitect Jules Janlet. De uitbouw van de wijk werd in eerste instantie uitgevoerd in opdracht van de mijnen zelf en nadien vanaf 1922 ter harte genomen door de Société Anonyme d'Habitations à Bon Marché de Genck-Winterslag.

De vroegste mijnwerkerswoningen (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/122179>) werden ten noorden van de mijn opgericht omstreeks 1910, maar verschilden volledig van de permanente woonwijken die nadien werden opgericht ten zuiden en westen van het mijn terrein (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/122123>). De nabijheid van de cité bij de mijnsite stemt overeen met de provinciale richtlijnen van architect Jaminé, waarin bepaald was dat een cité afhankelijk was van de mijnsite en op een loopafstand ervan gelegen was. Het plan voor de mijn cité die opgevat werd als een tuinwijk, was gestructureerd ten opzichte van de mijnsite en het station, evenals de kerk die er gebouwd zou worden. De wijk werd gescheiden door de spoorweglijn tussen Zwartberg en Waterschei in een oostelijk en westelijk deel, die onderling weliswaar verbonden waren via de beboomde Noordlaan. De spoorlijn was essentieel in functie van de mijnproductie. De bijkomende, geplande verbinding tussen de wijken via bruggen over de spoorweg, zou nooit gerealiseerd worden.

In overeenstemming met andere mijn cités, doch in mindere mate, is de sociale hiërarchie van de bewoners afleesbaar aan het plan, de perceelgrootte en de architecturale types. In tegenstelling tot andere mijn centra sloot de directeurswoning niet aan bij de mijn cité, maar werd deze afgezonderd gesitueerd aan de overzijde van de Stiemerbeek met zicht op de mijn gebouwen. De ten oosten van de spoorlijn gelegen wijk, meer bepaald de Eerste Cité (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/301957>), die vanaf 1912 werd uitgebouwd als tuinwijk en verder tijdens de jaren 1920, was voorzien voor ingenieurs, het hogere kaderpersoneel, bedienden en geschoolde arbeiders. Zeker in het oostelijk deel hiervan treedt sociale vermenging op, waardoor ook op architecturaal vlak het onderscheid tussen de huisvesting van deze groepen minder sterk aanwezig is. De westelijke cité die verder van de mijn gelegen was, was bedoeld voor arbeiders en werd door Société des Habitations à Bon Marché de Genck-Winterslag uitgebouwd, namelijk tijdens de jaren 1920 de Tweede Cité (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/301958>) ten

zuiden van de Noordlaan en na de Tweede Wereldoorlog de noordelijke Vierde Cité (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/301959>). Ten westen van en aansluitend bij de Eerste Cité, werd de zogenaamde Derde Cité gerealiseerd tijdens de vroege jaren 1930, eveneens door de Société Anonyme d'Habitations à Bon Marché. De ontwerpplannen van Blomme werd hier niet langer gerespecteerd, waardoor een heel uniform en monotoon geheel van arbeiderswoningen werd gebouwd, waarbij de tussenliggende, vrije gronden in de jaren 1980 werden ingevuld met sociale huisvestingsprojecten, die voorbijgingen aan de stedenbouwkundige en architecturale kwaliteit van de tuinwijk. Hierdoor is dit het meest onsamenhangende deel van de mijncité.

De wijken werden beschouwd als een eenheid, waarbij een gemeenschapscentrum voorzien was in de Eerste Cité, namelijk aan de Margarethalaan met onder meer de kerk en schoolgebouwen. De Noordlaan, die als hoofdas de oostelijke en westelijke mijncités verbond, vormde eveneens de locatie voor collectieve voorzieningen, zoals logementshuizen, regiegebouwen en een ziekenhuis.

Evaluatie

Deze wijk werd binnen de thematische inventarisatie van het sociale woningbouwpatrimonium zeer hoge tot uitzonderlijke erfgoedwaarde toegekend (top van de selectie).

Voor de mijncité van Winterslag ontwierp Adrien Blomme een parkachtige wijk met lussen en cottages maar dit werd slechts heel gedeeltelijk uitgevoerd waardoor de samenhang verloren ging. In het oudste deel van de wijk (Eerste Cité, voor kader en hogere arbeiders) is wel deels sprake van een waardevolle aanleg in de lijn van de tuinwijkgedachte (stratenpatroon aangepast aan het reliëf, voetgangerswegen, zin voor variatie en perspectief, inclusief twee closes) evenals tuinwijkarchitectuur, gekenmerkt door een vormgeving van koppelwoningen in een gemeenschappelijke cottagestijl of neotraditionele stijl, verlevendigd door variaties in schaal, detaillering en volumewerking. De eenheid is echter aangetast door verbouwingen. De Tweede Cité kwamen geïsoleerd tot stand aan de overzijde van de spoorweg. De architectuur van deze tuinwijk is eenvoudiger maar vormt wel nog een geheel, ondanks enkele verbouwingen. De trend tot vereenvoudiging wordt voortgezet in de typische kolenslagcité (Vierde Cité), weliswaar ook aangetast door verbouwingen. De later bij de mijncité aangesloten Staatstuinwijk sluit vormelijk aan bij de tuinwijkgedachte.

De verschillende onderdelen van de cité van Winterslag vormen een boeiend voorbeeld van de evolutie van enerzijds huisvesting voor arbeiders en bedienden, en anderzijds van de typologie van de mijncités, namelijk evoluerend van uitgebreid geplande tuinwijken met een homogene, doch gevarieerde vormtaal en talrijke collectieve voorzieningen, tot een sterk versoberde, eenvormige vormtaal en strak stratenpatroon, gekaderd binnen een monofunctionele woonwijk.

- Onroerend Erfgoed, Archief Inventaris sociale woningbouwpatrimonium (2011-2016), Sitenam GENK_WINTERSLAG_MIJN_TUINWIJK_7030.
- HERMANS R. 1986: *De mijncité Winterslag. Een onderzoek naar haar artistieke, wetenschappelijke, historische, volkskundige, industrieel-archeologische en sociaal-culturele waarde, met het oog op haar bescherming*, Brussel.
- HEYNEN H. (ed.) e.a. 1991: *Geschiedenis op zoek naar waardig vervolg. Studie van de mijnnederzettingen in Waterschei, Winterslag en Eisden*, Brussel, 49-80.
- KEUNEN P. 2010: *Mijn cité. Met de mijncités naar de 21ste eeuw*, Genk, 58-61.
- SCHLUSMANS F. e.a. 1981: *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie Limburg, Arrondissement Hasselt*, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 6N1 (A-Ha), Brussel - Gent.

- VAN DOORSELAER B. & De RYNCK P. (ed.) 2012: *Mijnerfgoed in Limburg. Ondergronds verleden, bovengrondse toekomst. Van Beringen tot Eisden*, s.l., 140-145.

Auteurs: Verhelst, Julie (<https://id.erfgoed.net/auteurs/330>); Vandeweghe, Evert (<https://id.erfgoed.net/auteurs/512>)

Datum: 2015

De tekst wordt ter beschikking gesteld door: Agentschap Onroerend Erfgoed (AOE) (<https://id.erfgoed.net/auteurs/501>)

[Bekijk alle teksten \(/erfgoedobjecten/122165/teksten\)](/erfgoedobjecten/122165/teksten)

Relaties

Omvat

Margarethalaan (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/134557>)

Omvat

Parochiekerk Heilig Hart (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/200590>)

Omvat

Steenkoolmijn van Winterslag: Eerste Cité

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/301957>)

Omvat

Steenkoolmijn van Winterslag: Tweede Cité

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/301958>)

Omvat

Steenkoolmijn van Winterslag: Vierde Cité

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/301959>)

Is gerelateerd aan

Steenkoolmijn van Winterslag (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/122123>)

Is gerelateerd aan

Steenkoolmijn van Winterslag: Oude tuinwijk

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/122179>)

Is gerelateerd aan

Steenkoolmijn van Winterslag: Staatstuinwijk

(<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/122180>)

Is deel van

Genk (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/13855>)

Je kan deze pagina citeren als:

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2025: *Steenkoolmijn van Winterslag: Mijncité* [online],
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/122165> (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/122165>)
(geraadpleegd op 16 april 2025).

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche?
Meld het ons via het contactformulier (/contact?uri=<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/122165>).

<https://www.onroerenderfgoed.be/over-ons>

PRIVACYVERKLARING

([HTTPS://WWW.ONROERENDERFGOED.BE/PRIVACYVERKLARING](https://www.onroerenderfgoed.be/privacyverklaring))

JURIDISCHE INFORMATIE

([HTTPS://WWW.ONROERENDERFGOED.BE/JURIDISCHE-INFORMATIE](https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-informatie))

[\(/\)](#)

Inventaris

[Contact \(/contact\)](/contact)

[Downloads \(/downloads\)](/downloads)

[Hergebruik \(/hergebruik\)](/hergebruik)

[MENU](#)

FASTGESTELD BOUWKUNDIG ERFGOED

Steenkoolmijn van Winterslag: Mijncité

vastgesteld bouwkundig erfgoed van 01-02-2018 tot heden

ID: 15116   **URI:** <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/15116>

Besluiten

Besluit tot vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Limburg
(<https://id.erfgoed.net/besluiten/14564>)

schrappingsbesluiten, vaststellingsbesluiten: 16-01-2018 ID: 14564

Rechtsgevolgen

i Meer informatie over de rechtsgevolgen van vaststellingen vind je op onze website
(<https://www.onroenderfgoed.be/juridische-gevolgen-van-een-vaststelling>).

Provincie
Limburg

Gemeente
Genk

Deelgemeente
Genk

Straat

Acacialaan, Berkenlaan, Bijenstraat, Bloemenstraat, Broeder Juulstraat, Buitenlaan, Clematitenstraat, Daliastraat, Dijkskendal, Doornstraat, Dwarsstraat, Eikenlaan, Erabelstraat, Evence Coppéeplaats, Geraniumstraat, Grensstraat, Groenstraat, Haagdoornstraat, Hortensiastraat, Hovenierslaan, Iepenstraat, Kerkstraat, Kortestraat, Krokusstraat, Kruisstraat, Leliestraat, Lindenstraat, Margarethalaan, Myosotisstraat, Noordlaan, Oostlaan, Parochiekerkstraat, Passerelstraat, Petuniastraat, Plataanstraat, Populierenstraat, Rondpuntlaan, Sint-Eventiuslaan, Sint-Michielsstraat, Spoorwegstraat, Sportlaan, Valleistraat, Vennestraat, Vierblokkenstraat, Vijverstraat, Watertorenstraat, Wildekastanjelaan, Zandstraat

Locatie

Acacialaan 1-66, 67-85, Berkenlaan 1-32, 33-51, Bijenstraat 1-56, 57-75, Bloemenstraat 2-4, 5-24, 26-36, Broeder Juulstraat 2-22, Buitenlaan 1-100, 102-140, Clematitenstraat 1-12, Daliastraat 1-8, Dijkskendal 1-22, 23, Doornstraat 1-30, 32-38, Dwarsstraat 1-4, 5-15, Eikenlaan 1-96, 97-121, Erabelstraat 1-16, Evence Coppéeplaats 2, Geraniumstraat 1-19, Grensstraat 1-12, 14-30, Groenstraat 1-74, 75-83, Haagdoornstraat 1-7, Hortensiastraat 1-3, 4-33, 34-44, Hovenierslaan 1-49, Iepenstraat 1-22, 23, Kerkstraat 1-3, Kortestraat 1-27, Krokusstraat 1-23, Kruisstraat 1-16, Leliestraat 2-14, Lindenstraat 1-14, 15-27, Margarethalaan 1-76, 77, Myosotisstraat 1-12, 13-23, Noordlaan 1-9, 6A-B, 10-51, 53-79, 80-127, 129-133, Oostlaan 1-40, 42-58, Parochiekerkstraat 1-92, 94-100, Passerelstraat 1-12, 14-20, Petuniastraat 1-12, 14-16, Plataanstraat 1-6, 7-15, Populierenstraat 1-21, Rondpuntlaan 1-16, 17-27, Sint-Eventiuslaan 1-10, 11-17, Sint-Michielsstraat 1-11, Spoorwegstraat 1-96, 97-131, Sportlaan 1-52, 53-77, Valleistraat 1-16, 18-22, Vennestraat 172-190, Vierblokkenstraat 1-8, Vijverstraat 1-50, 52-54, Watertorenstraat 1-18, Wildekastanjelaan 13-23, Zandstraat 2-12 (Genk)

Nauwkeurigheid zone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

1 295 264m²

Typologie: mijncités (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/2169>)

Datering: eerste helft 20ste eeuw (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1067>),
na WO II (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1073>)

Blomme, Adrien (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/366>) (Ontwerper)

Janlet, Jules (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/3020>) (Ontwerper)

Vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Limburg
(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1246>) (vaststellingen: van 2016 tot 2018)

Beschrijving

Met de bouw werd begonnen in 1913. De planning en de ontwerpen der oudste woningen werden gemaakt door architect A. Blomme. Verdere bouwcampagnes in 1917-1918, 1919-1924 en 1931-1948.

Waarden

architecturale waarde

stedenbouwkundige waarde

historische waarde

Aanduiding van

Is de vaststelling van

Steenkoolmijn van Winterslag: Mijncité

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/122165>)

Acacialaan 1-66, 67-85, Berkenlaan 1-32, 33-51, Bijenstraat 1-56, 57-75, Bloemenstraat 2-4, 5-24, 26-36, Broeder Juulstraat 2-22, Buitenlaan 1-100, 102-140, Clematitenstraat 1-12, Daliastraat 1-8, Dijkskendal 1-22, 23, Doornstraat 1-30, 32-38, Dwarsstraat 1-4, 5-15, Eikenlaan 1-96, 97-121, Erabelstraat 1-16, Evence Coppéeplaats 2, Geraniumstraat 1-19, Grensstraat 1-12, 14-30, Groenstraat 1-74, 75-83, Haagdoornstraat 1-7, Hortensiastraat 1-3, 4-33, 34-44, Hovenierslaan 1-49, Iepenstraat 1-22, 23, Kerkstraat 1-3, Kortestraat 1-27, Krokusstraat 1-23, Kruisstraat 1-16,

Leliestraat 2-14, Lindenstraat 1-14, 15-27, Margarethalaan 1-76, 77, Myosotisstraat 1-12, 13-23, Noordlaan 1-9, 6A-B, 10-51, 53-79, 80-127, 129-133, Oostlaan 1-40, 42-58, Parochiekerkstraat 1-92, 94-100, Passerelstraat 1-12, 14-20, Petuniastraat 1-12, 14-16, Plataanstraat 1-6, 7-15, Populierenstraat 1-21, Rondpuntlaan 1-16, 17-27, Sint-Eventiuslaan 1-10, 11-17, Sint-Michielsstraat 1-11, Spoorwegstraat 1-96, 97-131, Sportlaan 1-52, 53-77, Valleistraat 1-16, 18-22, Vennestraat 172-190, Vierblokkenstraat 1-8, Vijverstraat 1-50, 52-54, Watertorenstraat 1-18, Wildekastanjelaan 13-23, Zandstraat 2-12 (Genk)

Met de bouw werd begonnen in 1913. De planning en de ontwerpen der oudste woningen werden gemaakt door architect A. Blomme. Verdere bouwcampagnes in 1917-1918, 1919-1924 en 1931-1948.

Is de omvattende vaststelling van

Parochiekerk Heilig Hart

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/200590>)

Evence Coppéeplaats 2 (Genk)

Kruiskerk in eclectische stijl, gebouwd in 1923-1925 naar ontwerp van architect A. Blomme.

Steenkoolmijn van Winterslag: Eerste Cité

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/301957>)

Acacialaan 1-66, 67-85, Berkenlaan 1-32, 33-51, Eikenlaan 1-96, 97-121, Evence Coppéelaan 2, Haagdoornstraat 1-7, Hovenierslaan 1-29, Kerkstraat 1-3, Margarethalaan 1-56, 58-72, 73-76, 77, Noordlaan 1-2, 3-9, 6A-B, 10-43, 45-111, Oostlaan 2-34, 35-40, 42-56, Populierenstraat 1-15, Rondpuntlaan 1-16, 17-27, Valleistraat 1-16, Vennestraat 172-190, Vijverstraat 1-8, 10-16, Wildekastanjelaan 13-23, Zandstraat 2-12 (Genk)

De Eerste Cité of tuinwijk van Winterslag, vormt de vroegste kern van de grootschalige mijn Cité bij de mijn van Winterslag. Het aanlegplan en de architectuur vertaalt het best de oorspronkelijke ontwerpplannen van architect Adrien Blomme en werd aangevat in 1912.

Steenkoolmijn van Winterslag: Tweede Cité

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/301958>)

Buitenlaan 1-100, 102-140, Dwarsstraat 1-4, 5-7, Groenstraat 1-74, 75-83, Kruisstraat 1-16, Noordlaan 80-110, 111-131, Parochiekerkstraat 1-92, 94-100, Passerelstraat 1-12, 14-20, Spoorwegstraat 1-96, 97-131, Vierblokkenstraat 1-8 (Genk)

De Tweede Cité van Winterslag, gebouwd tijdens de vroege jaren 1920, is gelegen ten westen van de spoorlijn en aldus ook ten westen van de Eerste Cité.

Steenkoolmijn van Winterslag: Vierde Cité

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/301959>)

Bijenstraat 1-56, 57-75, Bloemenstraat 2-4, 5-24, 26-36, Clematitenstraat 1-12, Daliastraat 1-8, Doornstraat 7-30, 32-38, Erabelstraat 1-16, Geraniumstraat 1-19, Hortensiastraat 1-3, 4-33, 34-44, Leliestraat 2-14, Lindenstraat 1-14, 15-27, Myosotisstraat 1-12, 13-23, Noordlaan 48-50, 112-126, Petuniastraat 1-12, 14-16, Plataanstraat 1-6, 7-15, Sint-Eventiuslaan 1-10, 11-17, Watertorenstraat 1-18 (Genk)

De Vierde Cité, een kolenslag Cité bij de mijn van Winterslag, kwam tot stand tussen 1947 en 1958 en brak volledig met de tuinwijkgedachte en het aanlegplan van Adrien Blomme, dat aan de basis lag van de Eerste en Tweede Cité.

Andere relaties

Heeft als voorganger

Steenkoolmijn van Winterslag: tuinwijk

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/49064>)

Acacialaan 1-66, 67-85, Berkenlaan 1-32, 33-51, Bijenstraat 1-56, 57-75, Bloemenstraat 2-4, 5-24, 26-36, Broeder Juulstraat 2-22, Buitenlaan 1-100, 102-140, Clematitenstraat 1-12, Daliastraat 1-8, Dijkskendal 1-22, 23, Doornstraat 1-30, 32-38, Dwarsstraat 1-4, 5-15, Eikenlaan 1-96, 97-121, Erabelstraat 1-16, Evence Coppéeplaats 2, Geraniumstraat 1-19, Grensstraat 1-12, 14-30, Groenstraat 1-74, 75-83, Haagdoornstraat 1-7, Hortensiastraat 1-3, 4-33, 34-44, Hovenierslaan 1-49, Iepenstraat 1-22, 23, Kerkstraat 1-3, Kortestraat 1-

27, Krokusstraat 1-23, Kruisstraat 1-16, Leliestraat 2-14, Lindenstraat 1-14, 15-27, Margarethalaan 1-76, 77, Myosotisstraat 1-12, 13-23, Noordlaan 1-79, 6A-50, 80-127, 129-133, Oostlaan 1-33, 2-58 en 35-39, Parochiekerkstraat 1-92, 94-100, Passerelstraat 1-12, 14-20, Petuniastraat 1-12, 14-16, Plataanstraat 1-6, 7-15, Populierenstraat 1-21, Rondpuntlaan 1-16, 17-27, Sint-Eventiuslaan 1-10, 11-17, Sint-Michielsstraat 1-11, Spoorwegstraat 1-96, 97-131, Sportlaan 1-52, 53-77, Valleistraat 1-16, 18-22, Vennestraat 172-190, Vierblokkenstraat 1-8, Vijverstraat 1-50, 52-54, Watertorenstraat 1-18, Wildekastanjelaan 13-23, Zandstraat 2-12 (Genk)

Je kan deze pagina citeren als:

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2025: *Steenkoolmijn van Winterslag: Mijncité* [online], <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/15116> (<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/15116>) (geraadpleegd op 16 april 2025).

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche? [Meld het ons via het contactformulier \(/contact?uri=https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/15116\).](#)

Vlaanderen
verbeelding werkt

Onroerenderfgoed.be is een officiële website van de Vlaamse overheid

uitgegeven door [het agentschap Onroerend Erfgoed](https://www.onroerenderfgoed.be/over-ons)
(<https://www.onroerenderfgoed.be/over-ons>)

PRIVACYVERKLARING

([HTTPS://WWW.ONROERENDERFGOED.BE/PRIVACYVERKLARING](https://www.onroerenderfgoed.be/privacyverklaring))

JURIDISCHE INFORMATIE

([HTTPS://WWW.ONROERENDERFGOED.BE/JURIDISCHE-INFORMATIE](https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-informatie))

(/)

Inventaris

[Contact \(/contact\)](/contact)

[Downloads \(/downloads\)](/downloads)

[Hergebruik \(/hergebruik\)](/hergebruik)

MENU

FASTGESTELD BOUWKUNDIG ERFGOED

Steenkoolmijn van Winterslag: Eerste Cité

vastgesteld bouwkundig erfgoed van 01-02-2018 tot heden

ID: 15147   **URI:** <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/15147>

Besluiten

Besluit tot vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Limburg
(<https://id.erfgoed.net/besluiten/14564>)

schrappingsbesluiten, vaststellingsbesluiten: 16-01-2018 ID: 14564

Rechtsgevolgen

i Meer informatie over de rechtsgevolgen van vaststellingen vind je op onze website
(<https://www.onroenderfgoed.be/juridische-gevolgen-van-een-vaststelling>).

Provincie
Limburg

Gemeente
Genk

Deelgemeente
Genk

Straat

Acacialaan, Berkenlaan, Eikenlaan, Evence Coppéeplaats, Haagdoornstraat, Hovenierslaan, Kerkstraat, Margarethalaan, Noordlaan, Oostlaan, Populierenstraat, Rondpuntlaan, Valleistraat, Vennestraat, Vijverstraat, Wildekastanjelaan, Zandstraat

Locatie

Acacialaan 1-66, 67-85, Berkenlaan 1-32, 33-51, Eikenlaan 1-96, 97-121, Evence Coppéeplaats 2, Haagdoornstraat 1-7, Hovenierslaan 1-29, Kerkstraat 1-3, Margarethalaan 1-56, 58-72, 73-76, 77, Noordlaan 1-2, 3-9, 6A-B, 10-43, 45-111, Oostlaan 2-34, 35-40, 42-56, Populierenstraat 1-15, Rondpuntlaan 1-16, 17-27, Valleistraat 1-16, Vennestraat 172-190, Vijverstraat 1-8, 10-16, Wildekastanjelaan 13-23, Zandstraat 2-12 (Genk)

Nauwkeurigheidszone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

555 266m²

Vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Limburg
(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1246>) (vaststellingen: van 2016 tot 2018)

Kenmerkgroep 1

Typologie: arbeiderswoningen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/29>), logementshuizen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/2181>), mijnclités (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/2169>), onderwijsgebouwen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/319>), personeelswoningen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/343>), tuinwijken (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/445>)

Datering: interbellum (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1070>)

Stijl: neostijl (https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/35), neotraditioneel (https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/21)

Blomme, Adrien (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/366>) (Ontwerper)

Janlet, Jules (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/3020>) (Ontwerper)

Kenmerkgroep 2

Typologie: logementshuizen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/2181>), mijnclités (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/2169>), personeelswoningen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/343>), tuinwijken (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/445>)

Datering: voor WO I (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1068>)

Stijl: cottagestijl (https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/31)

Blomme, Adrien (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/366>) (Ontwerper)

Beschrijving

De Eerste Cité of tuinwijk van Winterslag, vormt de vroegste kern van de grootschalige mijncité bij de mijn van Winterslag. Het aanlegplan en de architectuur vertaalt het best de oorspronkelijke ontwerpplannen van architect Adrien Blomme en werd aangevat in 1912.

Waarden

stedenbouwkundige waarde

architecturale waarde

historische waarde

Aanduiding van

Is de vaststelling van

Steenkoolmijn van Winterslag: Eerste Cité

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/301957>)

Acacialaan 1-66, 67-85, Berkenlaan 1-32, 33-51, Eikenlaan 1-96, 97-121, Evence Coppéelaan 2, Haagdoornstraat 1-7, Hovenierslaan 1-29, Kerkstraat 1-3, Margarethalaan 1-56, 58-72, 73-76, 77, Noordlaan 1-2, 3-9, 6A-B, 10-43, 45-111, Oostlaan 2-34, 35-40, 42-56, Populierenstraat 1-15, Rondpuntlaan 1-16, 17-27, Valleistraat 1-16, Vennestraat 172-190, Vijverstraat 1-8, 10-16, Wildekastanjelaan 13-23, Zandstraat 2-12 (Genk)

De Eerste Cité of tuinwijk van Winterslag, vormt de vroegste kern van de grootschalige mijncité bij de mijn van Winterslag. Het aanlegplan en de architectuur vertaalt het best de oorspronkelijke ontwerpplannen van architect Adrien Blomme en werd aangevat in 1912.

Is de omvattende vaststelling van

Meisjesschool met klooster

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/304673>)

Kerkstraat 3 (Genk)

De voormalige meisjesschool en het voormalige klooster van de dochters van Sint-Jozef van Blegny werden van 1923 tot 1925 gebouwd naar een ontwerp van architect Adrien Blomme.

Je kan deze pagina citeren als:

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2025: *Steenkoolmijn van Winterslag: Eerste Cité* [online],
<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/15147>
(<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/15147>) (geraadpleegd op 16 april 2025).

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche? Meld
het ons via het contactformulier (/contact?
uri=https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/15147).

Vlaanderen
verbeelding werkt

**Onroerenderfgoed.be is een officiële website van de
Vlaamse overheid**

uitgegeven door het agentschap Onroerend Erfgoed
(<https://www.onroerenderfgoed.be/over-ons>)

PRIVACYVERKLARING

([HTTPS://WWW.ONROERENDERFGOED.BE/PRIVACYVERKLARING](https://www.onroerenderfgoed.be/privacyverklaring))

JURIDISCHE INFORMATIE

([HTTPS://WWW.ONROERENDERFGOED.BE/JURIDISCHE-INFORMATIE](https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-informatie))

[\(/\)](#)

Inventaris

[Contact \(/contact\)](/contact)

[Downloads \(/downloads\)](/downloads)

[Hergebruik \(/hergebruik\)](/hergebruik)

[MENU](#)

ERFGOEDOBJECT

Steenkoolmijn van Winterslag: Eerste Cité

bouwkundig element

ID: 301957   **URI:** <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/301957>

Juridische gevolgen

- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Steenkoolmijn van Winterslag: Eerste Cité (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/15147>)
Deze vaststelling is geldig sinds 01-02-2018
- is deel van de aanduiding als vastgesteld bouwkundig erfgoed Steenkoolmijn van Winterslag: Mijn Cité (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/15116>)
Deze vaststelling is geldig sinds 01-02-2018
- is deel van de aanduiding als vastgesteld bouwkundig erfgoed Steenkoolmijn van Winterslag: tuinwijk (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/49064>)
Deze vaststelling was geldig van 24-09-2009 tot 01-02-2018

Provincie

Limburg

Gemeente

Genk

Deelgemeente

Genk

Straat

Acacialaan, Berkenlaan, Eikenlaan, Evence Coppéelaan, Haagdoornstraat, Hovenierslaan, Kerkstraat, Margarethalaan, Noordlaan, Oostlaan, Populierenstraat, Rondpuntlaan, Valleistraat, Vennestraat, Vijverstraat, Wildekastanjelaan, Zandstraat

Locatie

Acacialaan 1-66, 67-85, Berkenlaan 1-32, 33-51, Eikenlaan 1-96, 97-121, Evence Coppéelaan 2, Haagdoornstraat 1-7, Hovenierslaan 1-29, Kerkstraat 1-3, Margarethalaan 1-56, 58-72, 73-76, 77, Noordlaan 1-2, 3-9, 6A-B, 10-43, 45-111, Oostlaan 2-34, 35-40, 42-56, Populierenstraat 1-15, Rondpuntlaan 1-16, 17-27, Valleistraat 1-16, Vennestraat 172-190, Vijverstraat 1-8, 10-16, Wildekastanjelaan 13-23, Zandstraat 2-12 (Genk)

Nauwkeurigheidszone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

555 831m²

Bewaringstoestand

Bewaard

Erfgoedwaarde

Aanwezig

Aanvulling bouwkundig erfgoed (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1172>)
(inventarisatie: van 2015 tot 2025)

Thema: Sociale huisvesting: mijn cités (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/120>)

Kenmerkgroep 1

Typologie: logementshuizen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/2181>), mijn cités (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/2169>), personeelswoningen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/343>), tuinwijken (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/445>)

Datering: voor WO I (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1068>)

Stijl: cottagestijl (https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/31)

Blomme, Adrien (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/366>) (Ontwerper)

Janlet, Jules (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/3020>) (Ontwerper)

Kenmerkgroep 2

Typologie: arbeiderswoningen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/29>), logementshuizen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/2181>), mijnclités (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/2169>), onderwijsgebouwen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/319>), personeelswoningen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/343>), tuinwijken (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/445>)

Datering: interbellum (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1070>)

Stijl: neostijl (https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/35), neotraditioneel (https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/21)

Blomme, Adrien (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/366>) (Ontwerper)

Janlet, Jules (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/3020>) (Ontwerper)

Beschrijving

De Eerste Cité of tuinwijk van Winterslag, vormt de vroegste kern van de grootschalige mijnclité bij de mijn van Winterslag (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/122123>). Het aanlegplan en de architectuur vertaalt het best de oorspronkelijke ontwerpplannen van architect Adrien Blomme en werd aangevat in 1912. Vanaf het interbellum kwamen ook nog arbeiderswijken tot stand ten westen van de spoorlijn, namelijk de Tweede Cité (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/301958>) (jaren 1920) en Vierde Cité (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/301959>) (jaren 1940-1950). De tuinwijk werd vanaf de jaren dertig uitgebreid met de zogenaamde Derde Cité (zie Mijnclité (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/122165>)).

Context en historiek

Deze Eerste Cité is gelegen ten oosten van de spoorlijn en wordt ten noorden begrensd door de Noordlaan en mijnsite, en ten westen door de Vennestraat. Ze werd op kosten van de mijn vanaf 1912 uitgebouwd, waarbij de bebouwing aanvatte in de noordoostelijke hoek, voornamelijk aan de Oost- en Acacialaan, evenals het begin van de Eikenlaan en de hoek met de Vennestraat. Blomme streefde naar een functionele en esthetische vormgeving van de koppelwoningen die aansloot bij de landelijke omgeving en inspireerde zich hiervoor op de cottagestijl.

De grootste uitbouw van de cité vond echter pas plaats omstreeks 1919-1920 toen de mijnexploitatie na de oorlog volop van start ging en de huisvestingsnood voor mijnwerkers toenam. Architect Blomme had ondertussen bezoeken gebracht aan Engelse tuinwijken van onder meer Unwin en wijzigde het aanlegplan tot een concept van woonstraten rondom een monumentale as. Hij paste het plan echter meermaals aan. De uitbouw van de tuinwijk vond toen

voornamelijk plaats ten noorden en westen van de wijk, langs het verlengde van de Eikenlaan en de kruising met de Margarethalaan, evenals in het oostelijk deel aan het verlengde van de Acacialaan en de aanpalende straten. De centrale Margerethalaan noemde oorspronkelijk 'Avenue de Châtaigniers', maar werd later omgedoopt door Evence Coppée tot rue Marguérite na de geboorte van zijn dochter. Hierlangs werden monumentale, rijkelijk uitgewerkte gekoppelde villa's voor ingenieurs en bedienden gebouwd. Langs de omliggende straten werden bediendewoningen en iets kleinschaligere arbeiderswoningen gerealiseerd. Stilistisch vormt het geheel een consequent ensemble van koppelwoningen geïnspireerd op lokale Vlaamse architectuurtradities. Hierdoor, en mede door de inplanting, was de hiërarchische scheiding tussen woningen van verschillende bevolkingsgroepen minder sterk aanwezig dan in andere mijncités en ontstond er eerder een organische versmelting van de verschillende types. Tegen 1919 waren de wegen aangelegd en in gebruik genomen, en werden ook de private tuinen en openbare groenzones aangeplant naar ontwerp van Jules Janlet.

In dezelfde periode kwamen de eerste collectieve voorziening tot stand. Aan het rondpunt ter hoogte van de Eikenlaan, Rondpuntlaan en Margarethalaan bevonden zich een economaat, apotheek, drukkerij en postgebouw. Aan de Noordlaan werd het regiegebouw gerealiseerd (nummer 8). In een binnengebied tussen de Noordlaan en de Eikenlaan werden een cinema (Eikenlaan nummer 34) en kantine (nummer 36) gebouwd, waarvan de laatste dienst deed als hotel en club voor jonge ingenieurs. De Oude Kapel aan de Eikenlaan (nummers 1-1A) deed dienst als schoolgebouw en logementshuis.

Het echte gemeenschapscentrum dat voorzien was aan de Margarethalaan en de kruising met de Kerkstraat en de Evence Coppéeplaats, werd pas midden jaren 1920 aangevat. Dit omvatte de bouw van de meisjesschool met klooster (Kerkstraat nummers 1-3, 1923-1925), de Heilig-Hartkerk (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/200590>) met het marktplein (Evence Coppéeplaats nummer 2, 1923-1925), evenals de kliniek (1924) aan de Noordlaan (nummers 6A-6B). De plannen voor een overdekte markt en de bouw van een casino, zouden nooit uitgevoerd worden. De logementshuizen (nummers 10-18 en 24-42) en werkhuisen van de regie (nummer 20) aan de Noordlaan dateren van dezelfde periode. De logementshuizen waren opgevat als huisvesting voor kleine groepen van dezelfde nationaliteit. De naamgeving verwees hiernaar, bijvoorbeeld pension Venetië, pension Italië en pension Namen. Elk hotel bestond uit circa 25 kamers, een zit- en ontspanningsruimte, evenals een keuken, en deed tegelijkertijd dienst als café. Door de toestroom van gastarbeiders na de Tweede Wereldoorlog werden ook gewone huizen omgebouwd tot logementshuis.

Begin jaren dertig werd was ook de jongensschool tegenover het plein (Margarethalaan nummer 70) voltooid. Dit gebeurde samen met de voltooiing van enkele gekoppelde ingenieurswoningen aan het zuidelijk eindpunt van de Margarethalaan. Deze laan zou volgens de plannen uitmonden in een groot park. Ook voorzag Blomme oorspronkelijk woningen ten zuidwesten hiervan, zodat een verbinding met de westelijke cité gelegd zou worden. Later werd er hier een uitgebreid sportcomplex voorzien, vermoedelijk ontworpen door Maccestiau, maar dit werd nooit gerealiseerd.

Inplanting en architectuur

In de lijn van de tuinwijkgedachte en naar model van de Engelse tuinsteden, paste Blomme de wijk in met respect voor het natuurlijke, heuvelachtige reliëf. Hij liet de vorm van de wijk, evenals het stratenpatroon met gebogen en klimmende straten, dit aspect benadrukken en respecteren. Ook bestaande straten konden op deze manier in het plan geïntegreerd worden. De gebogen straatvorm creëerde daarenboven een aangenaam esthetisch effect. De straten werden geschikt

binnen een hiërarchisch netwerk met secundaire paden die toegang verleenden tot de achtertuinen, tot openbaar groen en collectieve voorzieningen. Perspectieven en variatie kregen een grote aandacht binnen het aanlegplan. In tegenstelling tot het relatief organische stratenpatroon, ontvouwde de Margarethalaan zich als een monumentale, rechte hoofdas. De laan kreeg echter nooit haar geplande uitzicht en functie, onder meer omdat het centrum niet volledig werd uitgebouwd, de laan nu als het ware doodloopt en ook omdat het omliggende wegennet onvoldoende relaties legt tot de Margarethalaan als hoofdas.

De percelen hadden in eerste instantie een regelmatige grootte van zeven are. Later werd dit gereduceerd tot vijf are, terwijl volgens Blomme zelfs drie are volstond, zoals toegepast werd in Engelse tuinwijken. De woningen werden gekoppeld tot volumes met een lage bebouwingsdichtheid. De arbeiderswoningen werden per vier of vijf gekoppeld, terwijl de bediendewoningen per twee of drie gegroepeerd werden. Ingenieurswoningen waren meestal alleenstaande woningen. Elke woning bezat een eigen privétuin met vooraan een siertuin en achteraan een moestuin. Onderhoud werd ten tijde van de mijn gestimuleerd door onder meer prijskampen, terwijl de ruimere tuinen van de ingenieursvilla's door de mijn zelf werden onderhouden. Een kenmerkend aspect van de oorspronkelijke groenaanleg waren rozenaanplantingen tegen gevels. De publieke groenaanleg van Janlet sloot op het wegennet aan door weloverwogen groenzones te voorzien, evenals zomen met diverse boomsoorten langs de verschillende straten.

Ook de woningen werden door Blomme geconcipeerd naar Engels model met aandacht voor comfort en oriëntatie naar de zon. Als ensemble verwierf de wijk het karakter van een villawijk, oorspronkelijk verlevendigd met wit, roze en okergeel geschilderde gevels. De vormgeving stemde overeen met de bouwperiode en de beschikbare middelen. Ze evolueerde van een op de cottigestijl geïnspireerde vormgeving tot een versoberde, neotraditionele stijl, geïnspireerd op Vlaamse bouwtradities. Een algemene constante in de architecturale vormgeving was de nadruk op de uitwerking van de bouwvolumes, in tegenstelling tot de afzonderlijke eenheden. Dit liet de architect toe om een beperkter aantal wooneenheden te suggereren per volume, bijvoorbeeld door de toegangsdeuren van de flankerende woningen in de zijgevel te situeren. Zo werd het onderscheid tussen de arbeiderswoningen enerzijds en bediende- en ingenieurswoningen anderzijds afgezwakt. Toch was er een zeker onderscheid in de schaal van de gebouwen, evenals de mate van uitwerking en variatie van de detaillering van de woningen. Net door deze details behielden de woningen een eigen individualiteit.

Vooroorlogse bebouwing geïnspireerd op de cottigestijl

De vroegste bebouwing, daterend van vlak voor de Eerste Wereldoorlog, die hoofdzakelijk aan de Acacia-, Eiken- en Oostlaan gelegen is, vormt een pittoresk geheel dat aanleunt bij de cottigestijl. Deze invloed is vooral zichtbaar in de dynamische dakvolumes van de een- en tweelaagse woningen die hoofdzakelijk per vier zijn gekoppeld en waarvan de pannen zadeldaken verlevendigd en geritmeerd worden door puntvormige gevelverhogingen, ingevuld met houten latwerk. In sommige gevallen is de bovenverdieping afgewerkt met pseudo-vakwerk, bijvoorbeeld het logementshuis 'Park Hotel' dat aan de Oostlaan is gebouwd. Op de kruising van de Oostlaan met de Acacialaan is een variatie in de types merkbaar en werden vier Mulhousewoningen ingeplant op de hoeken, die thans grotendeels werden verbouwd. Dit specifiek type van koppelwoning oogt als een tweewoonst, maar omvat in feite vier rug aan rug en zij aan zij gekoppelde huizen. Op de hoek van de Vennestraat met de Eikenlaan bevindt zich een statiger gebouw dat oorspronkelijk ontworpen was als een driewoonst voor bedienden. Dit pand sluit

vormelijk aan bij de arbeiderswoningen, namelijk door het gebruik van een bij de cottigestijl aanleunend, dynamisch gevel- en dakenspel met als torentjes uitgebouwde erkers en een puntgevel.

Neotraditionele tuinwijkwoningen uit het interbellum

Na de Eerste Wereldoorlog wijzigde onder meer door financiële beperkingen de vormgeving tot neotraditionele woningen, met desalniettemin een continue aandacht voor de details en de variatie van de verschillende types. Stilistisch vormt het geheel zo een consequent ensemble geïnspireerd op lokale Vlaamse architectuurtradities. De bouwphase van omstreeks 1919-1920 wordt gekenmerkt door statige volumes van voornamelijk twee bouwlagen onder steile pannen zadeldaken. De vlakke, oorspronkelijk overwegend beschilderde, bakstenen lijstgevels worden verlevendigd door puntvormige gevelverhogingen (in sommige gevallen trap- of tuitgevels) en in het geval van de bediendewoningen door als torentjes uitgewerkte erkers. Gevarieerde aanpak van elke individuele woning, bijvoorbeeld wat betreft de deuroplijstingen. De deuren van de bediendewoningen zijn sterker uitgewerkt met vormelementen uit de neobarok en neo-Vlaamserenaissance.

De beeldwaarde van de tuinwijkwoningen uit deze bouwphase wordt versterkt door de inplanting. Naast de tot korte rijen gekoppelde woningen, worden in functie van beslotenheid en ensemblewaarde ook grotere groepen woningen gekoppeld rond een pleinvormige uitbouw. Dit is toegepast bij de U-vormige 'Clos des Rosiers', die zestien woning groepeert en oorspronkelijk via een overbouwde toegang leidde naar een gemeenschappelijk speelplein achter het gebouw. Dit model was afgeleid van het type van de 'quadrangle' uit de wijk van Hampstead Garden Suburb (1909). Een andere groepering is de L-vormige 'Clos des Cytises'. Deze huizenrij wordt gemarkeerd door hoger uitgewerkte hoekgebouwen die dienst deden als logementshuis, namelijk het pension 'De Gouden Regen' en 'Pension des Ronds-points'. Een gevoel van geborgenheid werd ook bekomen door de toepassing van doodlopende straten die uitlopen op een pleintje, zoals de Vallei- en Vijverstraat.

Het uitzicht van de tuinwijk is aangetast door verbouwingen en uitbreidingen in de naoorlogse periode, zoals de bouw van garages en koterijen.

Collectieve voorzieningen

De collectieve voorzieningen in de wijk sluiten stilistisch volledig aan bij de woonhuizen en kunnen hiervan in sommige gevallen amper onderscheiden worden. Dit is het geval voor de voorzieningen die tussen de arbeiders- en bediendewoningen gelegen zijn, zoals deze aan het rondpunt. De overige onderscheiden zich voornamelijk door hun schaal, hun uitwerking en hun locatie aan de hoofdassen.

Een concentratie van gemeenschapsvoorzieningen bevindt zich aan de Noordlaan. De logementshuizen en de ziekenhuisgebouwen dateren van rond 1920 en sluiten aan bij de woonhuizen uit deze bouwphase, namelijk als neotraditionele bakstenen volumes van twee bouwlagen onder steile pannen zadeldaken. De volumes zijn thans gedecapeerd en ondergingen ingrijpende verbouwingen en uitbreidingen, waardoor de oorspronkelijk relatief sobere gevels thans gemarkeerd worden door zware neoclassicistische decoratie (frontons, pilasters, rondbogen) of als trapgevels uitgewerkte toegangsrisalieten. Ook de eenlaagse, bakstenen werkhuizen van de regio sluiten met hun puntvormige gevelverhogingen en een centrale halsgevel aan bij het neotraditionalisme.

De schoolgebouwen die zich aan het centrum van de cité, de Evence Coppéeplaats, bevinden, zijn monumentale volumes in een historiserende stijl, gekenmerkt door bakstenen gevels geritmeerd door geblokte pilasters of rondbogen, en verlevendigd met onder meer rolwerkgevels en torentjes.

- HERMANS R. 1986: *De mijncité Winterslag. Een onderzoek naar haar artistieke, wetenschappelijke, historische, volkskundige, industrieel-archeologische en sociaal-culturele waarde, met het oog op haar bescherming*, Brussel.
- HEYNEN H. (ed.) e.a. 1991: *Geschiedenis op zoek naar waardig vervolg. Studie van de mijnnederzettingen in Waterschei, Winterslag en Eisden*, Brussel, 49-80.
- KEUNEN P. 2010: *Mijn cité. Met de mijncités naar de 21ste eeuw*, Genk, 58-61.
- SCHLUSMANS F. e.a. 1981: *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie Limburg, Arrondissement Hasselt*, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 6N1 (A-Ha), Brussel - Gent.
- VAN DOORSELAER B. & De RYNCK P. (ed.) 2012: *Mijnerfgoed in Limburg. Ondergronds verleden, bovengrondse toekomst. Van Beringen tot Eisden*, s.l., 140-145.

Auteurs: Verhelst, Julie (<https://id.erfgoed.net/auteurs/330>)

Datum: 2015

De tekst wordt ter beschikking gesteld door: Agentschap Onroerend Erfgoed (AOE)
(<https://id.erfgoed.net/auteurs/501>)

Relaties

Is deel van

Steenkoolmijn van Winterslag: Mijncité

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/122165>)

Omvat

Meisjesschool met klooster (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/304673>)

Je kan deze pagina citeren als:

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2025: *Steenkoolmijn van Winterslag: Eerste Cité* [online],
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/301957> (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/301957>)
(geraadpleegd op 16 april 2025).

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche?

Meld het ons via het contactformulier (</contact?uri=https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/301957>).

Onroerenderfgoed.be is een officiële website van de Vlaamse overheid

uitgegeven door [het agentschap Onroerend Erfgoed](https://www.onroerenderfgoed.be/over-ons)
(<https://www.onroerenderfgoed.be/over-ons>)

PRIVACYVERKLARING

([HTTPS://WWW.ONROERENDERFGOED.BE/PRIVACYVERKLARING](https://www.onroerenderfgoed.be/privacyverklaring))

JURIDISCHE INFORMATIE

([HTTPS://WWW.ONROERENDERFGOED.BE/JURIDISCHE-INFORMATIE](https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-informatie))